

Bijlage 1 – Projectplan en Projectbudget

Format versie juni 2022

Titel PPS-voorstel: BemestingsAdviezen Akkerbouw Toekomstgericht (BAAT)
Aanvraagnummer: LWV22038

Algemene informatie

Contactgegevens indiener/penvoerder (niet de onderzoeksinstitelling)

Naam: E. de Jongh
Organisatie: BO Akkerbouw
E-mailadres: dejongh@bo-akkerbouw.nl

Contactgegevens onderzoeksinstitelling

Naam: J.J. de Haan
Organisatie: Wageningen University & Research
E-mailadres: janjo.dehaan@wur.nl

Het PPS-voorstel draagt bij aan missie:

- A. Kringlooplandbouw
- B. Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie
- C. Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied
- D. Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel
- E. Duurzame en veilige Noordzee, oceanen en binnenwateren
- F. Nederland de best beschermde en leefbare delta

Of aan Sleuteltechnologie:

- ST1. Smart Technologies in Agri-Horti-Water-Food
- ST2. Biotechnologie en Veredeling

Of aan:

- Internationalisering
- Cross-over met TKI LSH
- Cross-over met TKI Logistiek

MMIP binnen de geselecteerde missie:

A1 - Verminderen fossiele nutriënten en emissies naar bodem, water en lucht

Korte samenvatting van het PPS-voorstel

Veel actuele maatschappelijke opgaves relateren aan hoe bemesting in de landbouw wordt uitgevoerd. Verlaging van emissies door bemesting is noodzakelijk: a) van stikstof en fosfaat naar grond- en oppervlaktewater (Nitraatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water), b) van ammoniak naar de lucht (stikstofproblematiek) en c) van lachgas en methaan uit mest naar de lucht (broeikasgasemissies, Klimaatakkoord). Daarnaast moet; a) de koolstofvastlegging worden verhoogd (Klimaatakkoord) o.a. door juiste mestkeuze; b) moeten organische reststromen hergebruik worden als meststoffen (circulariteit, Kringlooplandbouw) en; c) het gebruik van eindige grondstoffen (fosfaat, kali, gas voor productie stikstofkunstmest) beperkt. Tot slot moet bemesting voor de boer bijdragen aan een optimale en rendabele gewasproductie en behoud van bodemvruchtbaarheid. Praktisch toepasbare bemestingsadviezen die zowel op deze productie- als maatschappelijke aspecten inspelen zijn dan noodzaak. De huidige adviezen zoals opgenomen in het [Handboek Bodem en Bemesting](#) zijn hierop niet toegesneden. Ze zijn alleen landbouwkundig gericht, maken onvoldoende gebruik van de recente kennis en spelen onvoldoende in op de lokale situatie van perceel en bedrijf waardoor niet de maximale efficiëntie en effectiviteit in bemesting gerealiseerd wordt. Daarom is met een groep van partners rond bemesting in de akkerbouw (brancheorganisaties, toeleveranciers, afnemers, meststofproducenten, laboratorium en onderzoek) dit PPS-voorstel ontwikkeld in afstemming met het Ministerie van LNV mede als vervolg op de PPS Beter Bodembeheer.

Het doel van dit project is om een set van nieuwe bemestingsadviezen voor de akkerbouw te ontwikkelen die de behoefte van het gewas, de bodem en het aanbod van nutriënten beter in balans brengen en daarnaast bijdragen aan bovenstaande maatschappelijke opgaven.

Activiteiten die uitgevoerd gaan worden omvatten; 1) de ontwikkeling van perceels- en plaats specifieke bemestingsadviezen integraal voor stikstof, fosfaat en organische stof; 2) de ontwikkeling van dynamische bemestingsadviezen in het seizoen door combinatie van modellering met bodem- en gewasmetingen; 3) de ontwikkeling van bemestingsadviezen op basis van intensiteit en capaciteit van de bodem voor kali, zwavel calcium en een aantal sporenelementen; 4) een meststofkeuzeadviestool om inzicht te geven in de passende (circulaire) meststoffen en 5) integratie van bemestingsadviezen naar bedrijfsniveau waardoor een extra efficiëntieslag mogelijk is. De adviezen worden met de partners breed getoetst in de praktijk. De nieuwe adviezen worden na goedkeuring door de Commissie Bemesting Akkerbouw Vollegrondsgroenten (CBAV) opgenomen in het [Handboek Bodem en Bemesting](#).

De nieuwe adviezen moeten leiden tot een optimale rendabele gewasproductie en bodemvruchtbaarheid met minder emissies, meer koolstofvastlegging en minder gebruik van eindige grondstoffen.

Ontvangen advies in fase 1: positief neutraal negatief

De ontvangen terugkoppeling is op deze wijze geadresseerd in dit voorstel:

- In de beschrijving van de State of the Art in bijlage 1 is aangegeven hoe dit project voortbouwt op eerder onderzoek en andere lopende (PPS-)projecten. Ook is aangegeven hoe afstemming met de lopende projecten voorzien is.
- Er is een apart werkpakket (WP3) gevormd waarin aandacht wordt besteed aan bemestingsadviezen voor de andere elementen dan stikstof en fosfor. Zie werkplan in bijlage 2.
- De verbinding met praktijk loopt via de partners in de PPS en hun adviseurs en communicatiekanalen, de CBAV en haar leden, samenwerking met Deltaplan Agrarisch beheer voor kennisverspreiding. Verbinding met beleid loopt via LNV en de betrokkenheid van de branche- en sectororganisaties BO-Akkerbouw, Meststoffen NL, Branchevereniging Organische Reststromen (BVOR), Vereniging Afvalbedrijven (VA) en Nederlands Centrum Mestverwaarding (NCM) in de PPS.
- De voorziene vernieuwing van het Handboek Bodem en Bemesting is uit het huidige PPS voorstel gehaald en voorzien wordt om hiervoor in de komende jaren een KoM-project in te dienen waarin de nieuwe adviezen die in deze PPS worden ontwikkeld opgenomen kunnen worden.